

YARGITAY
22. HUKUK
DAİRESİ

Esas No.	2016/17376
Karar No.	2016/18273
Tarihi:	20.06.2016

<u>İlgili Kanun /</u>
<u>Madde</u>
6356 S. STSK /14

-
-
- ***SENDİKA ŞUBE GENEL KURULUNUN İPTALİ***
- ***SENDİKA ŞUBELERİNİN TÜZEL KİŞİLİĞİ BULUNMASI DA ŞUBE GENEL KURULUNUN İPTALİ DAVASININ SENDİKA GENEL MERKEZİ İLE BİRLİKTE İLGİLİ ŞUBEYE YÖNELTİLMESİNİN GEREKMEŞİ***

ÖZETİ sendika şubelerinin tüzel kişiliğinin bulunmaması sebebiyle, sendika şubelerine dava yöneltilmeyeceği söylenilebilirse de, şube genel kurulunun iptali davaları söz konusu olduğunda konuya ihtiyatla yaklaşmakta zaruret bulunmaktadır. Nitekim sendika şubelerinin, anılan davada taraf olarak yer almaması, şubelerin haklarını yeterince savunamama sonucuna yol açabilmekte ve bu durum da, 6100 sayılı Kanun'un 27. maddesinde ifade edilen hukuki dinlenilme hakkının ihlali neticesini doğurmaktadır. Şu halde, şube genel kurulunun iptali davalarında, sendika genel merkezi ile sendika şubesi arasında zorunlu dava arkadaşlığı bulunduğu ve davanın, sendika genel merkezi yanında, ilgili sendika şubesine de yöneltilmesi gerektiği kabul edilmelidir. Nitekim yerleşik Yargıtay uygulaması da bu yöndedir. (Yargıtay 22. Hukuk Dairesi 09.06.2014 tarih, 2014/15387 esas, 2014/16184 karar sayılı ve Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 21.06.2011 tarih, 2011/27022 esas, 2011/18864 karar sayılı ilâmi) Somut olayda, davalı sendika genel yönetim kurulunun 17.11.2015 tarihli kararı ile şube zorunlu organlarının seçimi gündemi ile sınırlı olarak Sivas 1 nolu şubede 05.12.2015 tarihinde olağanüstü genel kurul yapılmasına karar verildiği ve söz konusu olağanüstü genel kurulun belirtilen

tarihte icra edildiği anlaşılmıştır. Dava, sendika genel merkezine karşı açılmış ve mahkemece de, genel kurulunun iptali talep edilen sendika şubesine davanın yöneltmesi sağlanmamıştır. Yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiği üzere, şube genel kurulunun iptali davalarının sendika genel merkezi ile sendika ilgili şubesine yöneltmesi gerekmektedir. Bu itibarla, davacıya, davasını ... Sivas 1 nolu şubesine de yöneltmesi için süre verilmesi, daha sonra sendika şubesine dava dilekçesinin tebliği ile ilgili şubenin göstereceği deliller toplandıktan sonra işin esasının incelenmesi gerekirken, taraf teşkili sağlanmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisi hatalıdır..

DAVA : Davacı, ... Yönetim Kurulu kararının iptali ile 05.12.2015 tarihinde yapılan şube olağanüstü kurulunun iptaline karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı, 01.11.2014 tarihinde yapılan olağan genel kurulda ... Sivas 1. nolu şube başkanı olarak seçildiğini, davalı sendika genel yönetim kurulunun 17.11.2015 tarihli yazısı ile Sivas 1 nolu şubede şube olağanüstü genel kurulu yapılması ve şube zorunlu organlarının seçimine yönelik kararın tarafına tebliğ edildiğini, şube delegelerinin 50 tanesinin şube organlarında görev alacakların seçimi gündemiyle şube olağanüstü genel kurulunun yapılmasını talep etmeleri üzerine sendika genel yönetim kurulu tarafından olağanüstü genel kurul yapılmasına karar verildiği, olağanüstü şube genel kurulu isteyen 50 delegenin dilekçesinde eksikliklerin bulunduğunu, dilekçelerin şahsen verilmediğini, dilekçelerdeki imzaların noter onaylı olmadığını, isimleri yazılı olan kişilerin karşısındaki imzaların bu kişilere ait olup olmadığını belli olmadığını, imzaların şubeye veya genel merkeze şahsen verilmediğini, kanunda belirtilen 1/5 imzanın toplanılmasının olağanüstü genel kurul yapılması için tek başına yeterli bir sebep olmadığını, her şubenin somut, ispatlanabilir ve haklı bir gerekçesi olmadan olağanüstü kongreye götürülmesinin sendika kanunu açısından mümkün olmadığını, seçimi isteyen 50 kişilik delegenin incelenmesinde 24 tanesinin 01.11.2014 tarihinde yapılan olağan genel kurulda şube yönetim kurullarındaki çeşitli birimlere aday olan delegeler olduğunun görüldüğünü, 01.11.2014 tarihli genel kurul sonucunu hazmedemeyen muhalif grubun ortada hiçbir somut ve haklı gerekçe bulunmaksızın seçim istediğini ileri sürerek Sivas 1 nolu şubede olağanüstü genel kurul yapılmasına dair davalı sendika yönetim kurulunun 17.11.2015 tarih ve 1209 sayılı kararının iptali ile 05.12.2015 tarihinde yapılan şube olağanüstü genel kurulunun iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, davanın kabulü ile 05.12.2015 tarihli ... s 1. nolu şubesinin genel kurul seçimlerinin iptaline karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı davalı temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Dava, sendika şubesi olağanüstü genel kurulunun ve olağanüstü genel kurul yapılmasına dair yönetim kurulu kararının iptali istemine ilişkindir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 3/1-f maddesinde sendikalar "Kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve meslekî hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için oluşturdukları tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar" olarak tanımlanmıştır. Anayasanın 51. maddesi de aynı doğrultudadır. Aynı maddenin son fıkrasında sendikaların yönetim ve işleyişlerinin demokrasi esaslarına aykırı olamayacağı vurgulanmıştır.

4688 sayılı Kanun'un 8. maddesinde, genel kurulun, sendika ve şubelerin zorunlu organlarından olduğu belirtilmiştir. Genel kurulun görev ve yetkileri, aynı Kanun'un 12. maddesinde düzenlenmiş olup, maddeye göre, sendika organlarının seçimi yetkisi de genel kuruldadır. Bu itibarla, sendikanın yönetim, denetim ve disiplin kurulu üyelerinin belirlendiği genel kurulların, demokratik esaslar doğrultusunda icra edilmesi, sendika içi demokrasinin gerçekleşmesi yönünden son derece önemlidir. Bu cümleden olarak, bir sendikanın demokratik yapıya sahip olup olmadığına ilişkin en somut ölçüler genel kurulun yapısı ve işleyişinde aranmalıdır (ŞAHLANAN, Fevzi: Sendikaların İşleyişinin Demokratik İlkelerine Uygunluğu, İstanbul, 1980, s.119).

Sendikalar hukukunda, tüzel kişiliğin sadece sendika genel merkezlerine ait olması ve sendika şubelerinin tüzel kişiliğinin bulunmaması sebebiyle, sendika şubelerine dava yöneltilmeyeceği söylenilebilirse de, şube genel kurulunun iptali davaları söz konusu olduğunda konuya ihtiyatla yaklaşmakta zaruret bulunmaktadır. Nitekim sendika şubelerinin, anılan davada taraf olarak yer almaması, şubelerin haklarını yeterince savunamama sonucuna yol açabilmekte ve bu durum da, 6100 sayılı Kanun'un 27. maddesinde ifade edilen hukuki dinlenilme hakkının ihlali neticesini doğurmaktadır. Şu halde, şube genel kurulunun iptali davalarında, sendika genel merkezi ile sendika şubesi arasında zorunlu dava arkadaşlığı bulunduğu ve davanın, sendika genel merkezi yanında, ilgili sendika şubesine de yöneltilmesi gerektiği kabul edilmelidir. Nitekim yerleşik Yargıtay uygulaması da bu yöndedir. (Yargıtay 22. Hukuk Dairesi 09.06.2014 tarih, 2014/15387 esas, 2014/16184 karar sayılı ve Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 21.06.2011 tarih, 2011/27022 esas, 2011/18864 karar sayılı ilâmı)

Somut olayda, davalı sendika genel yönetim kurulunun 17.11.2015 tarihli kararı ile şube zorunlu organlarının seçimi gündemi ile sınırlı olarak Sivas 1 nolu şubede 05.12.2015 tarihinde olağanüstü genel kurul yapılmasına karar verildiği ve söz konusu olağanüstü genel kurulun belirtilen tarihte icra edildiği anlaşılmıştır. Dava, sendika genel merkezine karşı açılmış ve mahkemece de, genel kurulunun iptali talep edilen sendika şubesine davanın yöneltilmesi sağlanmamıştır. Yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiği üzere, şube genel kurulunun iptali davalarının sendika genel merkezi ile sendika ilgili şubesine yöneltilmesi gerekmektedir. Bu itibarla, davacıya, davasını ... Sivas 1 nolu şubesine de yöneltilmesi için süre verilmesi, daha sonra sendika şubesine dava dilekçesinin tebliği ile ilgili şubenin göstereceği deliller toplandıktan sonra işin esasının incelenmesi gerekirken, taraf teşkili sağlanmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisi hatalıdır.

Diğer taraftan, mahkemece, sendika genel yönetim kurulunun 17.11.2015 tarihli kararının iptali istemi hakkında olumlu yahut olumsuz bir karar verilmemesi de isabetsizdir. Anılan hususlar gözetilmeksizin, eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 20.06.2016 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.